

Protokoll MTM:s brukarråd

Tid:	2016-10-04
Plats:	MTM:s lokaler
Närvarande:	Erling Nylén, Dyslexiförbundet FMLS Linda Bergfeldt, Afasiförbundet Camilla Källgren, Sveriges länsbibliotekarier Håkan Thomsson, Synskadades riksförbund Gunnar Sandström, Synskadades riksförbund Klas Nelfelt, Förbundet Sveriges Dövblinda, FSDB Elisabeth Ljungdahl, Nationella skolbiblioteksgruppen, NSG Magnus Larsson, MTM Jesper Klein, MTM Ulla Bohman, MTM Malin Elgborn, MTM Helena Kettner Rudberg, MTM
Förhinder:	Anne-Maj Magnström, Sveriges dövas riksförbund, SDR Annica Nilsson, Riksförbundet Attention Lillemor Holgersson, FUB
Dagens antecknare:	Ulla Bohman & Malin Elgborn

1. Inledning

MTM:s nya generaldirektör Magnus Larsson hälsar välkomna.

Magnus målsättning med Brukarrådet är att Brukarrådet ska bidra till att MTM gör skillnad för alla de som behöver tillgängliga medier.

2. Föregående protokoll

Inga kommentarer.

3. MTM:s medier och huvudkanaler

Helena Kettner Rudberg, chef för enheten Marknad presenterade myndighetens tjänster och hur vi når ut med dessa.

4. Hur når ni ut till era målgrupper?

Dyslexiförbundet

Tidning Läs & Skriv – 8000, 10 000 ex till alla skolor, webbplatsen 500-1000/dag

Lokalorganisationer deltar i Almedalen, Dyslexiveckan

Föräldraföreningen Dyslektiska barn

Driver gemensamma projekt med andra organisationer. Språka loss, Daisyprojektet, Begriplig text och information för alla tillsammans med bland andra MTM.

Medlemmarna har tillgång till talböcker.

Synskadades riksförbund, SRF

Medlemmarna har olika behov av läsmedium – tal, punkt, uppförstorad text.

Nya datatekniken erbjuder nya möjligheter, skärmläsningssystem etc. Många medlemmar har inte tillgång till dator. Många medlemmar är äldre.

All information från SRF finns i formaten inläst, punkt, Daisy, text (svartskrift?)

Webbradio är en ny kanal, men når extremt få. Av 10 000 medlemmar, kan kanske 10 % ta del av radion. Radio är ett naturligt medium för medlemmarna.

Afasiförbundet

Förbundet har 3400 medlemmar som har afasi eller språkstörning. Afasi är en förvärvad funktionsnedsättning. Språkstörning är en medfödd funktionsnedsättning.

I Sverige får 8 000-10 000 personer afasi varje år (statistik: Stroke-registret samt uppgifter om traumatiska hjärnskador), men statistik över hur många som lever med afasi totalt saknas.

Afasiförbundet har 44 lokalföreningar och 21 länsföreningar.

Det finns 53 Mötesplats Afasi – allt från stora Afasihus med till exempel logopedier och arbetsterapeuter anställda till mötesplatser som hålls igång av ideella i afasiföreningarna. Afasiförbundet anordnar årlig Mötesplats Afasi-konferens varje år för de som arbetar på mötesplatserna, med workshops och föreläsningar.

Det är svårt att nå nya medlemmar, men det är något som Afasiförbundet jobbar med. Uppsöker sjukhus, bibliotek men det har blivit svårare - är inte lika välkomna längre. Nya medlemmar kommer också via logopedier som arbetar med afasigruppen.

De befintliga medlemmarna nås främst via verksamheterna i afasiföreningarna. Afasiförbundet har en anställd föreningsombudsman som besöker, håller telefon- och mejlkontakt med afasiföreningarna. Vi når också ut med information via Tidningen Afasi som går ut till alla medlemmar, webbplatsen, sociala medier som Facebook, Youtube, Talknuten och slutna grupper på Facebook.

Länsbiblioteken

Arbetar på regional nivå med att stötta biblioteken. Målgruppen är bibliotekspersonal. Anordnar utbildningsdagar på regional nivå för personalen. Det är viktigt med dessa möten

Det är svårt för biblioteken att jobba med nya målgrupper. Att nå dem som inte kommer till bibblan. Jobbar med kampanjer tillsammans med andra aktörer för att nå nya besökare.

Projekt tillsammans med MTM om taltidningar för att få fler att läsa taltidningen.

Skolan är stor målgrupp, bokbussar, popup-biblioteken, regionala nätverksmöten för LSS-handläggare och logoped, folkhögskolor.

Idag ska alla på biblioteket jobba med tillgänglighetsfrågor och ha kunskap om talböcker, lättläst, taltidningar osv. Tidigare var det en socialbibliotekarie som hade ett särskilt ansvar.

Nationella skolbiblioteksgruppen, NSG

För NSG är tillgängligheten viktig.

Skolbiblioteken ser olika ut. För att kunna ladda ner måste du ju ha ett skolbibliotek. Den nya lagen viktig.

Det har hänt mycket sedan egen nedladdning kom. Eleverna laddar ner själva. Det har hjälpt utvecklingen framåt. Tekniken är oftast inget problem för elever. Problemet är att lära sig lyssna aktivt. Vissa bibliotek har bokcirkel för Legimus-läsare.

Stöttning behövs på skolorna. Rektorerna bör vara insatta. Specialpedagogen behöver samarbeta med skolbibliotekarien. Det är specialpedagogen som har kontakt med föräldrar. Viktigt att kunna följa upp. I Stockholm kan Mediateket ge utbildning och stöd till skolorna, men så ser det inte ut överallt i landet.

NSG delar ut pris till årets skolbibliotek. En positiv utveckling är att alla nominerade bibliotek har uppgivit att de jobbar med talböcker och Legimus.

Förbundet Sveriges Dövblinda, FSDB

FSDB är en liten organisation och det är svårt att synas offentligt. Har 1000 medlemmar. Dövblind-teamen lyfter fram organisationen. Facebook blir allt viktigare.

FSDB försöker synas via andra organisationer. Har inte resurser att göra stora kampanjer. Medlemmar kommer i kontakt med FSDB via syncentralen, dövblind-teamet och biblioteken.

För medlemmar finns Tidningen Kontakt som görs i olika format storstil, Daisy, elektroniskt och i punkt. Tidningen är nästan den enda informationskanalen för dessa.

Har både sluten grupp och öppen sida på Facebook. Tror på Facebook/sociala medier för framtiden för medlemmarna.

5. Övriga frågor

Läsnersättning

Håkan tog upp att begreppet läsnersättning känns missvisande. Förut talade man om läshandikappade. Lëshindrad är ett bättre ord. Mediernas tillgänglighet är problemet inte den enskildes läsförmåga.

MTM är medvetna om att begreppet inte stämmer för alla. Diskussioner pågår internt på myndigheten för att hitta ett begrepp som bättre överensstämmer. Brukarrådet ska hållas uppdaterade om vad MTM landar i.

Böcker

Gunnar tog upp kvalitetsfrågor om inlästa böcker. Somliga böcker är inspelade med för låg volym och ljudet går inte att dra upp. Inläsarna följer inte bokens grafik. Ofta blir det inget uppehåll vid styckesindelning. MTM tar till sig av informationen och för den vidare.

Legimus

Gunnar tog också upp att plötsligt står man i situationen att man inte kan ladda ner böcker. Ofta är uppgraderingen av Java problemet.

MTM har precis avslutat en förstudie om Legimus och vi kommer att byta teknisk plattform för att förbättra tekniken.

DN

Gunnar framförde också att talsyntesen Erik som läser upp taltidningarna fungerar dåligt. Erik sluddrar.

MTM har avslutat upphandling av ny talsyntes och utvecklar ny som ska vara klar under första kvartalet 2017.

Mainstreamlösningar

Linda tog upp att mainstreamlösningar inte fungerar för alla. Hur har MTM tagit till sig detta? Projektet Begripsam visar på 8 olika sätt hur information görs tillgänglig. Linda framförde att det är viktigt att ta in nya grupper som hjälper till att utveckla lösningar, exempelvis logopedier och arbetsterapeuter som arbetar med med kognition.

MTM tar till sig detta och jobbar vidare med att hitta olika lösningar för att tillgodose de behov som finns.

6. Grupparbete

Hur kan vi samarbeta för att nå ut med MTM:s produkter och tjänster till era medlemmar?

Dyslexiföreningen och biblioteken samarbetar på flera sätt, till exempel genom Dyslexiveckan. Bland personer med dyslexi finns en stor dold grupp. Det fungerar bra att samarbeta med biblioteken för att försöka nå dem, men man når inte ända fram.

Lokalt finns ett bra samarbete mellan SRF och biblioteken om talböcker och taltidningar. SRF och syncentralerna tillsammans når dem med synnedsättning, men sällan de i äldre-gruppen. Här kan läsombudsverksamheten spela en roll.

Biblioteken arbetar med uppsökande verksamhet, logoped, BVC, LSS-handläggare, jobbar med biblioteksrummet som mötesplats, pop-up-bibliotek – bokbussar, köpcentra, strandbibliotek. Här kan MTM ta intryck och prata vidare om nya mötesplatser.

MTM kan bli tydligare genom att annonsera i organisationernas medlemstidningar. Samarbete kring redaktionellt material är också av intresse.

Viktigt att länka till MTM på organisationernas webbplatser.

MTM kan delta med programpunkt vid nationella konferenser och utbildningar som organisationerna har.

Var finns/vilka är trösklarna?

Vid varje teknikskifte tappar en del synskadade läsningen, många äldre medlemmar, här behöver MTM ha en strategi – talboksspelare, talboken kommer.

Legimus är inte anpassad för synskadade, och synskadade saknar ofta den teknikuppdatering som krävs.

En tröskel består i att ladda ned och även få tillgång till tjänsten Legimus som idag kräver att ett bibliotek ska sökas upp. Vore bra att kunna få tillgång till tjänsten på andra sätt också. Skulle också vara bra om MTM ser över och testar så att det är tillgängligt för till exempel personer med afasi att förstå hur tjänsten laddas ned och används.

Taltidningarna – förslag att ha två versioner, en för seende och en för gravt synskadade.

Finns det personer som kan fungera som brygga/förmedlare som vi inte har kontakt med idag?

Transportarbetarförbundet arbetar med rastplatsbibliotek för chaufförer. Det pågår ett samarbete mellan IF Metall, Transport och Kommunal kring dyslexi.

Skoldatatek och skolbibliotek är viktiga aktörer varav en del har talbokstillstånd.

Personliga annonspelare, personer som i sin yrkesroll träffar personer som kan ha lässvårigheter/läsnedsättning och kan marknadsföra MTM:s produkter och

tjänster till exempel: logoped i skolan, syncentraler, habiliteringar, biståndsbedömare och LSS-handläggare.

7. Möten 2017

Nästa möte 11 januari 2017

Övriga möten 2017 blir 31 maj och 5 oktober.

Mötetiderna ska gälla som i år.

Förslag på teman för framtida möten

- Legimus – tillgängligheten, hel process för en tjänst
- Taltidning – hur använda den nya tekniken, nyttja till mer?
- Träffa vetenskapliga rådet – forskning på gång
- Användarundersökningar, samarbeten
- Hur bedriva innovation – nya grupper kräver nya lösningar
- Kartor, orienteringshjälpmedel, 3D-tekniken
- Demokrati, medborgarskap, delaktighet

8. Avslutning

Magnus tackar alla för ett bra möte.